

Elements clau de la Xarxa Natura 2000

ÍNDEX DE RELLEVÀNCIA

Document metodològic
Abril de 2025

**Generalitat
de Catalunya**

**OBSERVATORI DEL PATRIMONI
NATURAL I LA BIODIVERSITAT**

**Generalitat
de Catalunya**

**OBSERVATORI DEL PATRIMONI
NATURAL I LA BIODIVERSITAT**

REDACCIÓ

Arnau Tolrà i Pau Sainz de la Maza

DISSENY

Nora Soler i José Luis Ordóñez

FOTOGRAFIA DE COBERTA

Laura Núñez. Perdiu de mar a una
duna del Delta de l'Ebre.

Abril de 2025

© Generalitat de Catalunya
i Observatori del Patrimoni
Natural i la Biodiversitat de
Catalunya

1. CONCEPTUALITZACIÓ	3
2. PROCEDIMENT I ELABORACIÓ DE L'ÍNDEX DE RELLEVÀNCIA	4
2.1. L'Índex d'estat de conservació	4
2.1.1. Índex d'estat de conservació per a espècies	4
2.1.2. Índex d'estat de conservació per a hàbitats d'interès comunitari (HCONS)	5
2.1.3. Índex d'estat de conservació per a hàbitats CORINE (HCOR)	6
2.2. La importància del lloc	6
2.2.1. Importància del lloc per a espècies	6
2.2.2. Importància del lloc per a hàbitats d'interès comunitari	7
2.2.3. Importància del lloc per a hàbitats CORINE	7
2.3. Fórmules de l'índex de rellevància	8
2.3.1. Rellevància d'espècies	8
2.3.2. Rellevància d'hàbitats d'interès comunitari	8
2.3.3. Rellevància d'hàbitats CORINE	8
3. INTERPRETACIÓ I ÚS DE L'ÍNDEX DE RELLEVÀNCIA	8
3.1. Consideracions de l'índex de rellevància	8
3.1.1. Consideracions sobre la informació de les espècies i hàbitats	8
3.1.2. Priorització des d'una perspectiva ecològica	10
3.1.3. Relacions amb altres fonts	10
3.2. L'ús de l'índex de rellevància	10
4. EN CONSTANT ACTUALITZACIÓ	11

I. CONCEPTUALITZACIÓ

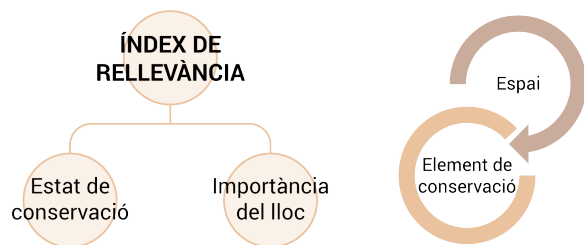
Disposar d'una prioritització espacial sistemàtica recolzada en criteris objectius i estandarditzats és cabdal per tal d'avançar cap a una planificació i gestió dels espais naturals capaç d'enfrontar la complexitat i els reptes actuals referents a la pèrdua de biodiversitat. L'índex de rellevància neix de la comesa d'establir punts de referència que permetin identificar responsabilitats i singularitats ecològiques espacials que, al seu torn, ens possibilitin definir, estructurar i vertebrar adequadament els marcs de gestió, conservació i restauració dels diferents espais de la xarxa Natura 2000. De fer-ho partint de les millors fonts de dades disponibles en cada moment sobre la distribució, l'abundància i l'estat de conservació de les espècies i hàbitats a escala catalana.

Per tal de determinar la rellevància de cada element en cada espai, l'índex es nodreix de dues grans unitats d'informació: l'estat de conservació i la importància del lloc. De la combinació de diferents variables d'ambdós paràmetres ponderades estratègicament s'obté una puntuació numèrica del conjunt d'hàbitats i espècies de les que es disposa de suficient informació en cada espai. Les puntuacions més altes corresponen als elements prioritaris o clau, els més rellevants, en un determinat espai, i els elements amb puntuacions baixes corresponen als que, d'acord amb els criteris emprats, actualment demanden menys esforços de conservació en aquell espai. La progressiva millora de les fonts de dades la converteixen forçosament en una eina mutable en el temps, concebuda per ser actualitzada recurrentment a mesura que es disposi de noves dades font o d'actualitzacions de les mateixes.

La vocació de l'índex és esdevenir una eina transversal que pugui ser d'utilitat en tot allò relacionat amb l'avaluació, planificació i prioritització d'accions i mesures relatives a la biodiversitat dins la xarxa Natura 2000 seguint criteris comuns, com ara la definició de programes de seguiment, la constitució de plans gestió i la redacció de plans estratègics, tot permetent-nos orientar, alinear i ajustar la presa de decisions a petita escala (àmbit local) per promoure l'assoliment dels objectius i necessitats de conservació a nivell general (gran escala). Malgrat que en el seu format inicial l'índex té un enfoc eminentment taxonòmic, treballem perquè en un futur proper la prioritització prengui un enfoc més funcional establint ponts entre espècies, indicadors, hàbitats i processos. A més, partint de les mateixes bases i fonaments, s'estan desenvolupant diferents instruments de prioritització a escala catalana i començant a generar aplicacions per algunes línies de treball específiques. En aquest sentit, aquest índex es pot concebre com el tret de sortida de l'elaboració d'eines per a la prioritització espacial sistemàtica de la conservació a escala catalana.

2. PROCEDIMENT D'ELABORACIÓ DE L'ÍNDEX DE RELLEVÀNCIA

L'índex de rellevància resulta de la combinació de diferents tipologies, nivells i escales d'informació sobre la importància del lloc i l'estat de conservació per a cada element, identificant les espècies i hàbitats més representatives cada lloc sense perdre de vista el seu estat de conservació a escala global. Les fonts de dades emprades són sempre estandarditzades, defugint de criteris experts i qualitatius, i essent d'aplicació sistemàtica i no diferencial en qualsevol dels espais integrats a la xarxa Natura 2000 de Catalunya.

2.1. Índex d'estat de conservació

L'estat de conservació es relaciona directament amb la responsabilitat i la necessitat d'impulsar mesures de gestió i restauració per a espècies i hàbitats sensibles a pressions que actuen a gran escala (o afecten bona part de la seva distribució) que desemboquen en tendències regressives i/o en poblacions reduïdes que requereixen d'accions per garantir la seva viabilitat a llarg termini. En aquest sentit, com més amenaçat estigui un element, més puntuació rep en aquest apartat.

2.1.1. Índex d'estat de conservació per a espècies

Pel càlcul de l'índex de conservació de les espècies s'han tingut en compte tres indicadors complementaris:

- Estat de conservació reflectit en els informes d'aplicació de la Directiva Ocells (**DO**), article 12, o la Directiva Hàbitats (**DH**), article 17, per al període 2013-2018.

Per als ocells aquest paràmetre s'obté de la mitjana de dotar de valor numèric (1-4) a les categories de tendència poblacional a curt termini (2007-2018) i (1-4) a les categories de canvis en la distribució a curt termini (2000-2018) reflectides en els informes d'aplicació de la Directiva Ocells. El valor més alt (4) correspon a la tendència decreixent, el valor més baix (1) correspon a la tendència creixent i els valors mitjans (2-3) corresponen a les tendències estable, fluctuant i incerta. En ambdós casos resulta un valor de 1-4.

Per als no ocells aquest paràmetre s'obté de dotar de valor numèric (1-4) a l'estat de conservació reflectit als informes d'aplicació de la Directiva Hàbitats. El valor més alt (4) correspon a l'estat de conservació desfavorable dolent i el valor més baix (1) correspon a l'estat de conservació favorable. Per a algunes espècies el valor difereix en funció de la regió biogeogràfica. En aquest sentit, es realitza un càlcul segregat per regió biogeogràfica i s'empra un valor o l'altre segons on es situï l'espai.

- Catàleg de fauna amenaçada (**CA**), Decret 172/2022, i Catàleg de flora amenaçada, Decret 172/2008.

Per a totes les espècies aquest paràmetre s'obté dotant de valor numèric (1-4) a l'estat de conservació que es reflecteix als catàlegs. Les espècies no incloses als catàlegs prenen un valor d'1, les espècies protegides prenen un valor de 2, les espècies vulnerables prenen un valor de 3 i les espècies en perill d'extinció prenen un valor de 4.

- Valor **SPEC**. European Birds of Conservation Concern

Aquest paràmetre només es contempla per als ocells. S'obté dotant de valor numèric (1-3) a la classificació SPEC emprada a European Birds of Conservation Concern. Les espècies sense valor SPEC (espècies en estat favorable/segur a nivell europeu) prenen un valor d'1, les espècies amb valor SPEC 1 (espècies en regressió a Europa que no tenen el gruix de la població a Europa) i les espècies amb valor SPEC 2 (espècies en regressió a Europa que tenen el gruix de la població a Europa) prenen un valor de 2 i les espècies amb valor SPEC 3 (espècies en regressió en tota la seva àrea de distribució) prenen un valor de 3.

Finalment s'ajunten tots els valors mitjançant les següents fórmules (veure sigles en negreta):

- Índex de conservació per a ocells (**ECONS**): $(DO + CA + SPEC)/2,5$
- Índex de conservació per a no ocells (**ECONS**): $(DH + CA)/2$

Les fórmules, com s'ha esmentat abans, en un primer moment es segreguen en funció de si l'espai pertany a la regió mediterrània o alpina, ja que els valors de conservació dels informes d'aplicació de les directives difereixen entre bioregions. La divisió de la suma dels diferents paràmetres de l'índex de conservació per a ocells s'ha ajustat a 2,5 per tal d'obtenir resultats directament equiparables amb l'índex de conservació per a no ocells. Un cop s'ajunten totes els resultats es defineixen 7 llindars o categories específics per a cadascuna de les bioregions (0-0,5-1-1,5-2-2,5-3). El llindar 0 s'atribueix a les espècies amb un valor de conservació inferior a la mit-

jana entre el primer quartil de l'índex de conservació per aquella regió biogeogràfica i el valor mínim, el llindar 0,5 s'atribueix a les espècies amb un valor de conservació inferior al primer quartil, el llindar 1 s'atribueix a les espècies amb un valor de conservació inferior al segon quartil, el llindar 1,5 s'atribueix a les espècies amb un valor de conservació inferior a la mitjana entre el segon i el tercer quartil, el llindar 2 s'atribueix a les espècies amb un valor de conservació inferior al tercer quartil, el llindar 2,5 s'atribueix a les espècies amb un valor de conservació inferior a la mitjana entre el tercer quartil i el quart quartil i el llindar 3 s'atribueix a les espècies amb un valor de conservació entre el quart quartil i la mitjana entre el tercer i el quart quartil.

2.1.2. Índex d'estat de conservació per a hàbitats d'interès comunitari (HCONS)

El càlcul de l'índex de conservació dels hàbitats d'interès comunitari es basa en els valors reflectits en els informes d'aplicació de la Directiva Hàbitats, que constitueix l'actual referència d'estat de conservació catalana pel que fa a aquesta classificació dels hàbitats. El valor de conservació dels hàbitats d'interès comunitari s'obté dotant de valor numèric (1-4) a l'estat de conservació dels hàbitats reflectit a la Directiva. El valor més alt (4) correspon a l'estat de conservació desfavorable dolent i el valor més baix (1) correspon a l'estat de conservació favorable. Per a algunes espècies el valor difereix en funció de la regió biogeogràfica. En aquests casos s'empra un valor diferent segons la regió biogeogràfica on s'integri l'espai.

2.1.3. Índex d'estat de conservació per a hàbitats Corine (HCOR)

El càlcul de l'índex de conservació dels hàbitats Corine es basa en els valors reflectits en l'informe de l'avaluació del grau d'amenaça i de l'interès de conservació dels hàbitats de Catalunya, que constitueix l'actual referència d'estat de conservació catalana pel que fa a la classificació Corine. Així, el valor de conservació dels hàbitats Corine s'obté donant de valor numèric (1-4) al grau d'amenaça dels hàbitats reflectit a l'informe esmentat. El valor més alt (4) correspon a l'estat de conservació més desfavorable i el valor més baix (1) correspon a l'estat de conservació favorable.

2.2. La importància del lloc

Avaluar la importància del lloc, entesa com la representativitat i transcendència d'un determinat espai per a un determinat element de conservació, és cabdal per assolir una priorització sistemàtica que integri el vector espacial. A diferència de l'estat de conservació, la importància del lloc informa, partint de diversos paràmetres clau, de com és d'important cada espai per a cada element de conservació. Cada espècie o hàbitat no rep un valor únic, sinó un d'específic per a cadascun dels espais, permetent-nos orientar espacialment l'esforç de gestió en els espais, evitant posar el focus en elements poc representatius dels espais i redirigint-los cap a aquells que en siguin més representatius i en depenguin en major grau.

2.2.1. Importància del lloc per a espècies

Per al càlcul de la importància del lloc de les espècies s'ha tingut en compte tant la representativitat a escala catalana com la representativitat a escala estatal (ERES + EREC). A més, també s'integra un paràmetre de distribució a escala catalana (EDIS).

- Representativitat a escala estatal (**ERES**).

El valor de representativitat estatal per a espècies es basa en el valor numèric de representativitat poblacional, entès com la importància de la població present en aquell espai en relació a la població present a la resta d'espais Natura 2000, i el valor numèric d'aïllament, entès com el grau d'aïllament de la població ja sigui per trobar-se prop dels seus límits de distribució biogeogràfica com per trobar-se en poblacions fragmentades a causa de pressions i impactes humans. En aquest cas, ambdós valors s'extrauen de l'exercici d'avaluació que es va fer prèviament en el context dels formularis normalitzats de dades (FND) de la xarxa Natura 2000. Les dues variables que constitueixen la representativitat a escala estatal (representativitat de la població i grau d'aïllament) s'han ponderat de manera diferent, de forma que l'aïllament té menys pes (la meitat) que la representativitat de la població en el còmput final. El valor final és de 0 a 3.

- Representativitat a escala catalana (**EREC**).

El valor de representativitat a escala catalana per a espècies es basa en els models de distribució i abundància d'alta resolució (1*1 km) del projecte CARTOBIO de l'Observatori. S'obté de relacionar les quadrícules òptimes per a una determinada espècie dins d'un determinat espai amb les quadrícules òptimes per a l'espècie a Catalunya. La proporció de quadrícules òptimes per a l'espècie en l'espai determinat en relació a la proporció de quadrícules òptimes per a l'espècie a Catalunya s'agrupa en 7 llinars (0-0,5-1-1,5-2-2,5-3) generats mitjançant operacions a partir dels quartils de les proporcions. El valor final és de 0 a 3.

- Distribució a escala catalana (**EDIS**).

El valor de distribució a escala catalana per a espècies es basa també en els models de distribució i abundància d'alta resolució (1*1

km) del projecte CARTOBIO de l'Observatori. En aquest cas es concep com un paràmetre de penalització pel qual aquelles espècies que disposin de més d'un 50% de quadrícules 1*1 per sobre del llindar de zones bones (bones i òptimes) dins la xarxa Natura 2000 reben una penalització en la puntuació final de 0,5. A diferència dels valors de representativitat (ERES i EREC), aquesta variable no varia segons l'espai sinó que funciona a mode d'atribut de l'espècie.

2.2.2. Importància del lloc per a hàbitats d'interès comunitari

Per al càlcul de la importància del lloc dels HIC s'ha tingut en compte tant la representativitat a escala catalana com la representativitat a escala estatal.

- Representativitat a escala estatal (**HRES**).

El valor de representativitat estatal per als hàbitats d'interès comunitari es basa en el valor numèric de representativitat, entès com l'interès que té aquell espai per a l'hàbitat en el conjunt de l'Estat, i la rellevància de la superfície, entesa com la relació de la superfície ocupada per aquell hàbitat en l'espai amb la superfície ocupada a nivell estatal. Ambdós valors s'extrauen de l'exercici d'avaluació realitzat prèviament en el context dels formularis normalitzats de dades (FND) de la xarxa Natura 2000. Ambdós ponderen igual. Operant-los s'extreu un valor de 1 a 3.

- Representativitat a escala catalana (**HREC**).

El valor de representativitat a escala catalana per als hàbitats d'interès comunitari es fonamenta en el Mapa dels hàbitats a Catalunya. El valor s'obté de relacionar el nombre d'hectàrees que ocupa l'hàbitat dins l'espai en relació al nombre d'hectàrees que ocupa l'hàbitat en el conjunt

d'espais xarxa Natura de Catalunya. Segons la proporció d'hàbitat que conté l'espai es defineixen 12 llindars del 0,25 al 3 (0 si 0, 0,25 si <1%, 0,5 si <5%, 0,75 si <10%, 1 si <15%, 1,25 si <25%, 1,5 si <35%, 1,75 si <45%, 2 si <55%, 2,25 si <65%, 2,5 si <75%, 2,75 si <85%, i 3 si >85%).

- Distribució a escala catalana (**HDIS**).

El valor de distribució a escala catalana per als hàbitats d'interès comunitari es fonamenta en el Mapa dels hàbitats de Catalunya. En aquest cas es concep com un paràmetre de penalització pel qual aquells HIC que ocupen >5% de la superfície d'hàbitats d'interès comunitari a Catalunya reben una penalització de 0,5 en la puntuació final i aquells HIC que ocupen >2,5% de la superfície d'hàbitats d'interès comunitari a Catalunya reben una penalització de 0,25 en la puntuació final. A diferència dels valors de representativitat (ERES i EREC), aquesta variable no varia segons l'espai sinó que funciona a mode d'atribut de l'espècie.

2.2.3. Importància del lloc per a hàbitats Corine

Per al càlcul de la importància del lloc dels Corine s'ha tingut en compte la representativitat a escala catalana i a escala xarxa Natura 2000.

- Representativitat a escala xarxa Natura 2000 (**HCREN**).

El valor de representativitat dels hàbitats Corine es fonamenta en la versió 3 de la cartografia d'hàbitats de Catalunya. El valor s'obté de relacionar la superfície que ocupa l'hàbitat dins l'espai en relació a la superfície que ocupa l'hàbitat en el conjunt d'espais xarxa Natura de Catalunya. Segons la proporció d'hàbitat

que conté l'espai en relació a la que ocupa a Catalunya es defineixen 12 llindars del 0,5 al 8 (0,5 si <0,5%, 1 si <1,5%, 2 si <5%, 3 si <10%, 3,5 si <15%, 4 si <25%, 4,5 si <35%, 5 si <45%, 5,5 si <65%, 6 si <75%, 7 si <90%, i 8 si >90%).

- Representativitat a escala catalana (HCREC).

El valor de representativitat dels hàbitats Corine es fonamenta en la versió 3 de la cartografia d'hàbitats de Catalunya. El valor s'obté de relacionar la superfície que ocupa l'hàbitat dins l'espai en relació a la superfície que ocupa l'hàbitat en el conjunt de Catalunya. Segons la proporció d'hàbitat que conté l'espai en relació a la que ocupa a Catalunya es defineixen 12 llindars del 0,5 al 8 (0,5 si <0,5%, 1 si <1,5%, 2 si <5%, 3 si <10%, 3,5 si <15%, 4 si <25%, 4,5 si <35%, 5 si <45%, 5,5 si <65%, 6 si <75%, 7 si <90%, i 8 si >90%).

2.3. Fórmules de l'índex de rellevància

2.3.1. Rellevància d'espècies

$$(ECONS_{0-3} + ERES_{0-3} + EREC_{0-3}) \cdot EDIS_{0-0,5}$$

2.3.2. Rellevància d'hàbitats d'interès comunitari

$$(HCONS_{0-1,5} + HRES_{1-3} + HREC_{0-3}) \cdot HDIS_{0-0,5}$$

2.3.3. Rellevància d'hàbitats Corine

$$HCOR_{0-4} + (HCREN_{0,5-8}/2) + (HCREC_{0,5-8}/2)$$

3. INTERPRETACIÓ I ÚS DE L'ÍNDEX DE RELLEVÀNCIA

3.1. Consideracions de l'índex de rellevància

El principal propòsit de l'índex de rellevància de la xarxa Natura 2000 és dotar d'eines als gestors/es i administradors/es de la xarxa per prioritzar hàbitats i espècies d'acord amb criteris objectius, de manera que les mesures de gestió i restauració es puguin encaminar cap als elements de conservació més representatius de cada espai, centrant els esforços allà on hi ha major responsabilitat. En aquest sentit, cada element de conservació rep un valor específic per a cada espai i cada espai té una sèrie d'elements clau o prioritaris identificats.

3.1.1. Consideracions sobre la informació de les espècies i hàbitats

Gràcies als esforços de generació de coneixement i elaboració d'eines d'informació realitzats en els últims anys actualment disposem de fonts de dades suficientment àmplies, acurades i detallades per començar a abordar la priorització espacial sistemàtica amb garanties. En aquest sentit, l'índex s'ha constituït en base a les millors fonts d'informació disponibles a escala catalana. Malgrat això, és important tenir en compte que en alguns casos, i sobretot en determinats grups taxonòmics, preexisteixen buits d'informació que impossibiliten la integració de la totalitat de tàxons que potencialment podrien ser

rellevants en els espais (és sobretot el cas d'espècies molt escasses o amb dificultats molt notables de mostreig) en les anàlisis. S'han procurat reduir aquestes mancances al mínim possible però s'ha prioritzat l'aplicació d'una metodologia fonamentada, estandarditzada, sistemàtica i comuna per a tots els espais, defugint del criteri expert, que desemboca en què localment algunes espècies potencialment rellevants hagin quedat fora de les anàlisis. No obstant això, s'han inclòs a l'índex algunes de les espècies amenaçades de les quals no es disposa de les fonts de dades necessàries per integrar-se en les operacions amb la resta d'espècies, però que si gaudeixen de fonts d'informació de distribució i abundància complementàries. Per fer-ho, s'han establert com a prioritàries, començant pels espais on són més representatives i abundants, almenys un 20% de les poblacions/distribució (segons les dades disponibles) d'ocells, peixos, mamífers, amfibis i rèptils catalogats com a en perill d'extinció i vulnerables al Catàleg de fauna i flora amenaçada i almenys el 20% de les poblacions de plantes vasculars, mol·luscs, fongs, briòfits i artròpodes catalogats com a en perill d'extinció al Catàleg de fauna i flora amenaçada.

Tot i així és interessant notar que per la dificultat de disposar de dades fines estandarditzades per a totes les espècies potencialment rellevants en tots els espais, sobretot per a alguns grups taxonòmics, cal concebre les eines de priorització sistemàtica a gran escala des d'un enfoc d'espècies paraigües. De manera que si es prioritzen les accions de conservació i restauració d'una manera coherent amb l'índex de rellevància, els requeriments i necessitats d'aquelles espècies per les quals de moment no disposem de dades suficientment robustes quedarien englobades en bona mesura en la d'hàbitats i espècies representades i prioritzades d'acord amb els criteris estandarditzats. En aquest sentit, es treballa perquè l'índex vagi transitant cap a una perspectiva

més funcional i no tan taxonòmica, generant vincles entre espècies, hàbitats i processos que ens permetin superar les mancances taxonòmiques.

Per altra banda, cal puntualitzar que, com ja es desprèn de les variables i els paràmetres emprats, l'índex de rellevància es nodreix de les dades de distribució i abundància més recents i, per tant, reflecteix la situació actual dels diversos espais i espècies i hàbitats. Aquest fet té derivades positives i negatives. Per un costat és coherent amb els principis de la gestió adaptativa, en la màxima d'emprar la informació més actualitzada possible i gairebé sempre coincideix amb l'objectiu de preservar els elements pels quals espais van ser declarats protegits. Per l'altra, prendre com a referència espais temporals molt recents pot conduir a simplificacions i a dirigir esforços a mantenir escenaris immutables que no són necessàriament representatius de les condicions naturals o desitjables. En aquest sentit, basar-se en la rellevància actual dels elements de conservació pot conduir a no contemplar com a prioritaris elements que han desaparegut en temps recents o han de deixar de ser representatius per canvis recents. Per superar aquests potencials "biaixos", compartits amb la major part de procediments i eines d'avaluació, és necessari seguir treballant en integrar perspectives de restauració i funcionalitat ecosistèmica en la priorització espacial.

L'índex de rellevància no incorpora espècies exòtiques ni espècies no reproductores en els espais. Per altra banda, és important notar que les dades emprades (tant de l'estat de conservació com de la importància del lloc) es basen sempre en la responsabilitat envers les espècies que es reproduïxen als espais i en els seus requeriments durant l'època de reproducció. No s'integra informació d'espècies exclusivament hivernants o de pas.

3.1.2. Priorització des d'una perspectiva ecològica

L'índex de rellevància es basa exclusivament en criteris ecològics (estat de conservació i importància de l'espai). És a dir, la priorització que se'n resulta denota la responsabilitat que té cada espai sobre cada element de conservació des d'una perspectiva estrictament ecològica. En aquest sentit, és habitual que per a determinats conceptes (per exemple, convocatòries de gestió activa) la priorització hagi de contemplar altres criteris que responguin a necessitats específiques o no siguin estrictament ecològics, com ara criteris econòmics, criteris de possibilitat d'actuació, entre altres. En aquests casos l'índex de rellevància es pot emprar com a base on fer entrar en joc altres criteris externs i/o per notar fins a quin punt els criteris no ecològics allunyen a les mesures i actuacions planificades de les que serien veritablement convenients (horitzó de la priorització en cada espai). Els resultats de l'índex de rellevància en molts casos, a més de per prioritzar mesures i accions, també pot ser útil com a justificació per introduir canvis en les fórmules de gestió fent-les més afins a la conservació i recuperació de les espècies prioritàries.

Paral·lelament, és important notar que l'índex de rellevància és una eina de priorització espacial i no una guia d'accions. En aquest sentit, si la priorització d'espècies i hàbitats realitzada en un espai és adequada i coherent amb l'eina però les mesures de conservació o protecció proposades no són suficientment òptimes no s'obtindran bons resultats. Prioritzar de manera coherent i objectiva és només un primer pas per a la conservació i restauració efectiva de la biodiversitat. Fixar bé els objectius de conservació pot ser del tot infructuós si les mesures de conservació que es projecten són ineficients, que també requereixen de bases objectives i narratives i fonaments sòlids.

3.1.3. Relacions amb altres fonts

L'índex de rellevància és una eina complementària a tota la informació generada en relació a la Directiva Hàbitats, la Directiva Ocells i a la xarxa Natura 2000, és a dir: la planificació aprovada (instruments de gestió de les ZEC), els formularis normalitzats de dades de cada espai de la xarxa i els informes d'aplicació que es realitzen cada sis anys (article 17 Directiva Hàbitats i article 12 de la Directiva Ocells). De fet com hem vist usa informació continguda en aquests documents (FNDs i resultats dels informes d'aplicació). Es preveu que s'insereixi també a l'elaboració dels propers instruments o plans de gestió de les ZEC.

3.2. L'ús de l'índex de rellevància

L'índex de rellevància contempla totes les espècies, hàbitats d'interès comunitari i hàbitats Corine dels que es disposa d'informació estandarditzada presents en cadascun dels espais. No obstant, per facilitar l'aplicabilitat i maneig de l'eina, en l'entrega de resultats només s'exposen els elements de conservació clau en cada espai. D'aquesta manera, a les fitxes publicades es mostren únicament un part dels elements de conservació de l'espai, els considerats clau o prioritàris segons l'índex de rellevància (primers percentils), amb les respectives puntuacions. En aquest sentit, L'índex de rellevància és un eina adreçada sobretot a l'anàlisi de prioritats dins de cada espai. És a dir, la metodologia no està pensada per realitzar avaluacions comparatives entre (inter-) espais, sinó per avaluar quins elements són més rellevants dins de cada (intra-) espai.

4. EN CONSTANT ACTUALITZACIÓ

L'índex de rellevància de la xarxa Natura 2000 no és una eina tancada i immutable, sinó que es planteja com un producte sotmès a canvis periòdics que millorin i facin més sòlid el seu contingut a mesura que es revisin, s'actualitzin o s'incorporin noves fonts d'informació i/o es corregeixin buits d'informació. La periodicitat dels canvis inicialment serà més elevada i posteriorment s'adaptarà a les actualitzacions o millores que es produeixin en les fonts d'informació. Per exemple, es preveuen canvis a curt termini d'acord amb els nous resultats dels informes d'aplicació de les directives pel període 2019-2024 i amb l'actualització de la cartografia d'hàbitats marins. Més enllà de les actualitzacions periòdiques, paral·lelament també es treballa per

millorar els engranatges de l'eina, ampliant el seu potencial i abast. En aquesta direcció, ja s'està treballant en generar el vincle entre espècies, hàbitats i processos i totes les seves derivades, desenvolupar prioritització fora de la xarxa Natura 2000 i establir relacions entre la prioritització i altres línies de treball per generar eines aplicades per a la gestió i treballar en clau de restauració o rellevància potencial. Les millores projectades s'integraran en els resultats dels elements prioritaris presentats (previ avís) o bé, en alguns casos, podran constituir eines complementàries de prioritització. Totes les actualitzacions s'informaran i quedaran registrades a la carpeta de Priorització espacial, a la qual s'accedeix mitjançant l'enllaç esmentat a l'apartat 3.2.1.

**Generalitat
de Catalunya**

**OBSERVATORI DEL PATRIMONI
NATURAL I LA BIODIVERSITAT**